

Nyyssös-tuotteet

Tuotteita voi tilata Lempi Markkaselta, puh. 040-7312833.

15,-

20,-

8,-

seuran
INFO

Yhteystiedot

Heikki Nyyssönen
puheenjohtaja
heikki.nyyssonen@pp5.inet.fi
puh. 08-5566 963
Taskilantie 29 A 3, 90580 Oulu

Heidi Markkanen
jäsenasiat, tiedote
heidi.markkanen@nyyssonen.info
puh. 040-5803 377

Ari Kankkunen
tutkimusvastaava, sukutietojen tilaukset
ari.kankkunen@saunalahti.fi
puh. 040-8253 304
Kanervakuja 6 A 1, 78850 Varkaus

Seuratoiminnan tukijat

ABETONI

FINNSEMENTTI

FLINKENBERG
steel

VALMISBETONIT
Betonimassan pumppaus
FB FORSSAN
BETONITUOTE OY
Puh. (03) 4240 3300
Fax (03) 4240 3210
www.forssanbetoni.fi

fundia

1955
NYSSÖNEN

KUMUKO OY

LEMMINKÄINEN

LOHJA RUDUS

NISKA & NYSSÖNEN OY

BETONIA
NURMIJÄRVEN
BETONI 09-250 6334

onninen

PUUMERKKI

RUSKON BETONI OY
VALMISBETONITEHDAS

RUUKKI
more with metals

SAMPO
PANKKI

SISA-SAVON
SÄHKÖ
Herralantie 5A
77600 Suonenjoki
Puh. (017) 513 013 Fax (017) 513 012

Nyyssösten sukuseura ry

www.nyyssonen.info

Hyvät Nyyssösten sukuseuran jäsenet!

Puheenjohtajan palsta

• Heikki Nyyssönen

Tänä vuonna kevät on tullut tavallista aikaisemmin. Talvin oli varsin poikkeuksellinen. Tuhat vuotta sitten toukokuu oli Suomessa tiukkaa aikaa. Aiemman vuoden sato oli syöty. Elettiin koivun mahalla, lintujen munilla ja kalalla. Nyt ovat muut murheet, esimerkiksi ilmaston lämpeneminen.

Sitten iloisempiin asioihin! Me Nyyssöset olemme saamassa oman sukukirjamme. Koko suuri suku - tai ainakin enin osa - on sitten yksissä kansissa. Kirja ilmestyy parhiksi kesän sukujuhlaan, jossa se myös julkistetaan ja jossa sen voi ostaa omakseen.

Nyyssösten sukukirjan osa I on ollut valtava urakka, jonka Ari Kankkunen (Varkaus) on pääosin tehnyt. Ilman Ariä kirja ei olisi koskaan syntynyt. Unohtaa ei myöskään sovi Paavo Nyyssöstä (Vantaa), joka on Arin tavoin syvällisesti perehtynyt sukumme historiaan. Kirjan erinomaisesta taitosta suurkiitos Marianne Sartomaalle (Pieksämäki).

Sukukirjaa on voinut varata ennakkoon ja varauksia on tullut runsaasti. Kirjan painosmäärä on 300 kappaletta.

Nyyssösten sukukirja on laaja katsaus Nyyssösten sukuun noin vuodesta 1500, jolloin kantaisämme Olli Nyyssönen eli.

Olli on jokseenkin myyttinen hahmo, kuten kantaisät usein ovat ja kantäiti, Ollin puoliso, on jäänyt täysin historian hämärään. Näin Äitienpäivän aattona (7.5.) on paikallaan muistaa myös meidän esiäitiämme. Vaikka asiassa on tietysti paljon muutakin, voi ehkä hie-man kärjistäen sanoa, että isä antaa nimen ja äiti elämään.

Sukukirjan tekijät esittelevät teosta ja sen tekoprosessia sukujuhlissa Pieksämäen Seurojentalolla heinäkuun 7. päivänä. Toivotan omasta puolestani kaikki lämpimästi tervetulleeksi järjestyksessä kolmanteen sukujuhlaamme!

Edelliset kaksi sukujuhlaa pidettiin Jäppilässä ja Suonenjoella - molemmat suvun kantapaikkoja. Tähän sarjaan Pieksämäki liittyy luontevasti. Perinteikäs Seurojentalo antaa juhlaan arvokkaat puitteet. Sukujuhlan yhteydessä pidetään myös sääntömääräinen vuosikokous, valitaan uusi hallitus ja vahvistetaan toimintasuunnitelma tuleville kausille.

Vaikka tulevaisuuden ennustaminen onkin tunnetusti ennustamisen vaikein laji, on kuitenkin varmaa, että suvun menneisyyden tutkimus jatkuu. Tutkittavaa on riittämiin ja nyt ilmestyyään sukukir-

jaan saadaan toivottavasti aikanaan jatko-osia. Muutakin sukua koskevaa tietoutta on karttunut. Monilla on varmasti muistissaan erilaisia sukuun liittyviä tarinoita. Niistä olisi aikaansaavissa mielenkiintoinen julkaisu. Toivon, että asiaa kohtaan on suvun piirissä kiinnostusta. Mallia voidaan ottaa esimerkiksi Paavo Nyyssösen mainioista jutuista, joita on julkaistu tiedotteessamme.

Muita esimerkkejä sukuju-tuista tarjoaa televisiossa uudelleen alkava Sukupuu-ohjelma. Sen motto on: paluu juurille on kiinnostavaa, vaikka vieraankin suvun oksia pitkin. Ohjelmassa esitellyistä suvuista meille tutuin on ehkä Moilasten suku. Sen juuret ovat Savossa, Haukivuorella.

Tiiviimpien yhteyksien luominen muihin sukuseuroihin on sukuseurallemme eduksi. Savolaisista sukuseuroista esimerkiksi Kaartiset ovat, kuten mekin, toimintansa alkutaipaleella. Seura vaikuttaa varsin edistyksellisesti siitä päätellen, että se on käynnistänyt dna-sukututkimusohjelman. Sen avulla on voitu mm. varmistaa kahden eri sukuhaaran välinen yhteys. Dna-analyysi on hyvä uusi työkalu, nimenomaan perinteistä sukututkimusta täydentävänä.

Käykääpä muuten katso-massa sukuseuran uusittuja kotisivuja, www.nyyssonen.info! Ne ovat Jonni Hiltusen, Marianne Sartomaan pojan, taitavaa työtä.

Hyvää kesän alkua kaikille ja tapaamisiin sukujuhlissa!
Heikki Nyyssönen, Oulu

TIEDOTE
• 13 •
21. toukokuuta
2007
AJANKOHTAISTA

Etsintäkuulutus!

Maija Nyyssönen, joka maksoi jäsenmaksun 25 euroa, 1.2.2007. Laskun maksussa ei käytetty viitenumeroa, joten ei ole tietoa, kenen jäsenmaksu on maksettu. Voisiko Maija ottaa yhteyttä sihteeriin Heidi Markkaneseen ja kertoa kenen maksusta on kysymys?
heidi.markkanen
@nyyssonen.info
tai puh. 040-5803377.

Uudet kotisivut

Nyyssösten Sukuseuralla on uudet kotisivut! Sivujen tekijä on Jonni Hiltunen Oulusta. Sivuja kehitetään vielä mutta uutta ilmettä voi käydä katsomassa jo tutussa osoitteessa www.nyyssonen.info. Uutena on mm. vieraskirja, jonne voi jättää viestejä kaikkien nähtäväksi. Kotisivuilta löytyvät myös seuran julkaisemat tiedotteet.

Ennakkotilaukset

Sukukirjaa voi tilata ennakkoon Paavo Nyyssösel-tä, puh. 0500-439433. Kirjan voi ostaa sukujuhlissa käteisellä tai kirja toimitetaan sukujuhlan jälkeen postitse (postikulut lisätään). Kirja maksaa juhlassa 70 euroa. Juhlan jälkeen ei-jäsenille 75 euroa.

Savon kieli, äidinkieli

• Heikki Nyyssönen

Sitä kieltä minulle äitini "huasto".

Mutta niitäkin on, joiden mielestä Savon murre ei ansaitse kielen nimeä. "Savon murre ei ole kieli, vaan tapa tuhota sivistynyt keskustelu", on joku irvileuka sanonut.

Murteiden on väitetty kaotavan, mutta ei se niin ole. Itse asiassa murteet rulaa! Mitä muutakaan se on, kun lounaimurteella runoilleva Heli Laaksonen kiertää maata kuin mikään idoli.

Mutta on meillä savolaisilakin oma kansallisorunoi- jamme! Hän on Kalle Vihtori Väänänen, joka muistetaan sananrieskoistaan. Proosapuolelta löytyy Unto Eskelinen, joka on yksi kuopiolaisen Savon kielen seuran perustajista.

Onko kirjoitettu murre sitten koskaan aito asia, the real thing? Ei se ole, sen enempiä kuin kokiskaan. Murre on aidoimmillaan puhekieltä – aidon puhujan puhumana. Yksi sellainen on vielä eilen tavattu Kuopion kauppatorilla.

No, se ee onneks pie paekkaasa. On niitä vielä paljon, jotka ossoovat viäntee savvo.

Hyvä lukija! Toistapa nuo edellä mainitut kaksi lausetta ääneen. Muotoile ne vapaasti suuhun sopiviksi. Jos olet okeee immeene, aito ääntämys ja intonatsiooni tulevat mukaan kuin itsestään.

Sanotaan, että kun savolainen puhuu, vastuu siirtyy kuulijalle. Se pitää paikkansa, mutta ei ongelmaa, jos kuulijakin on savolainen. Ja sitä paitsi, sama koskee kaikkia muitakin: vastuu on aina kuulijalla, olipa puhuja kuka tahansa.

Savossa suora vastaus on useimmiten väärä vastaus. Vastauksessa pitää olla sarmää, uutta näkökulmaa!

Niin kuin siinä tarjouskanan- munamainoksessa, jossa luvattiin, että "meillä ei kiskota munista!"

Murrekin on viesti. Savon murre viestii ensiksikin, että puhuja on savolainen, ja toiseksi, että puhuja on harvinaisen fiksu.

Savolainen fiksuus kiteytyy viisauksissa, joita savolainen jakelee aivan ilmaiseksi, antelias kun on. Tässä vain yksi esimerkki: kompas- telu voep estee kuatumise. Se ei ole ainoastaan totta, vaan syvällisesti totta.

Savon Sanomissa – eli Mullikassa – kuuluu olevan Savon Haaskin Sana -kilipaelu. "Haaska" on jo sinänsä hauska, mutta vielä haus- kempi yhdyssanassa "haas- kannäköne", joka muualla Suomessa syystä tai toisesta ymmärretään säännöllisesti väärin.

Sivumennen sanoen, mikä tahansa sana on hauska, jos siinä on ns. liudennus. Meni- kö jakeluun? No, otetaan esi- merkki kaikille tutusta Sa- vonmuuan Hilimasta. Se alkaa näin: "Onko Mikkeliä mäni- jöetä? Juna mänj justiisa".

Tässä esimerkissä liuden- nus on sanassa "mänj". Se on tuo ylimääräinen j-ääne. Sama löytyy sanasta "vesj". Savolainen ei sano "vesi", koska siinä ei ole mitään hauskaa, eikä hän tietenkään voi sanoa "ves", koska se ei tarkoita mitään. "Vesj" on hyvä, etenkin Kallavesj – suarinesj ja salaminesj!

Em. liudennus (eli palata- lisaatio) on muuten tullut Sa- von murteeseen muinaisten karjalaisten puheesta. Heille se on taas tullut venäjän kie- lestä.

Lopuksi on vielä otettava kantaa siihen väitteeseen, jonka mukaan Savon murre on sivistyneen keskustelun tuho. Asia on täsmälleen päinvastoin: siitähän se si- vistynyt keskustelu vasta al- kaa! •

Vuonna 1909 rakennettiin kunnan vuokraamalle tontille pieksämäkeläisten seurojen yhteisvoimin Seurojentalo. Talosta muodostui erikoisesti Nuorisoseuran toiminnan keskuspaikka, mutta myös pitäjän monien muiden henkisten rientojen tyysija.

Pieksämäen Seurojentalon historia

Rakentaminen

Pieksämäen kuntakokous myönsi 2.11.1907 Tienristitalon maasta lähes kahdentu- hannen neliömetrin tontin 25 vuodeksi vuokralle nuorisoseuran, maamiesseuran ja palokunnan yhteistä toimita- loa varten. Nuorisoseuran puheenjohtajana toimi vuo- sina 1906–1907 ensimmäistä kertaa nainen, opettaja, sit- temmin kunnallisneuvos Mandi Hannula. Kun seuran rahavarat olivat vähäiset, tarvittiin lainaa sekä avus- tuksia, joita antoivat maata- lousnaiset, monet liikkeet ja yksityiset. Talo valmistui syyskesällä 1909.

Avajaiset 1909

Vihkiäiset vietettiin 8.8.1909. Juhlan alussa soitti Joroisten torvisoittokunta koraalin 'Oi Herra siunaa Suomen kansa', jonka jälkeen johtaja J. O. Peurakoski lausui tervehdys- sanat. Pieksämäen sekakuoro esitti opettaja Heikki Tep- posen johdolla 'Tervetultua siis' ja 'Yks voima'. Rouva Tilda Löthman lausui Eino Leinin runon 'Päivän poika'. Sitten esiintyi sekakuoro jäl- leen, laulaen 'Väinölän lap- set' ja 'Pyhäaamun rauha'. Juhlapuheen piti rehtori Mauno Rosendahl. Lopuksi laulettiin torvivyhtyeen säes- tyksellä yhteisesti 'Maamme'. Iltajuhlan ohjelmasta mainit- tiin erikoisesti kruununni- mismies Toivo Strengin viu- lusolet ja nuorisoseuran

näyttelijöiden esittämä Matti Kurikan 'Viimeinen ponnis- tus'.

Talo huutokaupassa

Nuorisoseuratoiminnan hii- puessa, väen vähetessä ja ta- lon samalla rapistuessa ajau- tui Nuorisoseura 1990-luvun lopulla taloudellisiin vai- keuksiin, jotka lopulta johti- vat Nuorisoseuran talon pakkohuutokauppaan vuo- na 2000. Kahdessa pidetyssä huutokaupassa talolle ei kui- tentakaan löytynyt ostajaa. Osasyynä haluttomuudelle lienee ollut pelko suojelu- kohteeseen sitoutumisesta ja Opetusministeriön talolle ai- koinaan myöntämä rahoitus, jonka pelättiin kaatuvan os- tajan takaisin maksettavaksi.

Talon pelastaminen

Kun kävi ilmeiseksi että Nu- orisoseuran talolle ei löydy os- tajaa, alkoi Savon Kilta ry koota rivejään talon pelasta- miseksi, osti talon kesällä 2001 ja aloitti samana syksy- nä mittavan kunnostusura- kan. Jo remontin alkuvai- heessa kävi ilmeiseksi, että kunnostustyö aloitettiin ai- van viimeisellä hetkellä, koska kantavat rakenteet oli- vat jo niin pahoin pettäneet, että talo olisi romahtanut lu- mikuorman alla keväällä 2002. Seurojen talon remon- ti valmistui sisätöiden osalta vuoden 2002 alussa. Talon ulkokuori ehostui heinä-elo- kuun vaihteessa 2003. •

Nyyssösten sukuseuran sukujuhla ja vuosikokous 7. 7. 2007 Pieksämäki, Pieksämäen Seurojentalo

Ilmoittautuminen klo 8.30–10.00
Kahvitarjoilu

Osallistumismaksu on 12 euroa ja alle 12-vuotiaat ilmaiseksi. Osallistumismaksuun sisältyy kahdet kahvit. Lounasta ei tarjoilla mutta on mahdollisuus ostaa makkaraa ja virvokkeita taukojen aikana. Ennen juhlan alkua on mahdollisuus ostaa Nyyssös-tuotteita sekä sukukirjaa.

OHJELMA

10.00 – Musiikkiesitys **TALJANKA** ja juhlan avaus

- Pieksämäen seurakunnan puheenvuoro
- Sukuseuran puheenjohtajan puheenvuoro
- "Nyyssösten Suku I" kirjan esittely
- Kuulumisia sukututkimuksen rintamalta

TAUKO • Sukukirjan ja Nyyssös-tuotteiden myynti jatkuu
• Makkaran ja virvokkeiden myynti ulkona

– Musiikkiesitys **TALJANKA**

- Sukukirjan ja sukuviirin jako seuratoiminnassa ansioituneille
- Suomen Sukuseurojen Keskusliiton terveiset
- Loppusanat

KAHVI- TAUKO • Sukukirjan ja Nyyssös-tuotteiden myynti jatkuu
• Makkaran ja virvokkeiden myynti ulkona jatkuu

14.30 Seuran **VUOSIKOKOUS** jäsenille.
Kokous kestää noin kaksi tuntia.

Nyyssösten Sukuseura ry:n hallitus

Esko Nyyssönen SSK:n hallitukseen

Sukuseuramme hallituksen jäsen Esko Nyyssönen valittiin SSK:n syyskokouksessa 2006 yhtenä kolmesta uudesta jäsenestä Suomen Sukuseurojen Keskusliitto ry:n hallitukseen vuodesta 2007 alkaen.

Esko Johannes on syntynyt 13.1.1944 Lopen Launosissa vaatimattoman työläisperheen kuopuksena. Hän avioitui Riihimäellä vuonna 1967, ja 21 vuotta kestäneestä avioliitosta on tytär ja poika. Perhe muutti vuonna 1977 Kalvolan liittalaan, jossa Esko nykyäänkin asuu. Hänen tyt-

tärellään on viime vuonna yli- oppilaaksi kirjoittanut tytär sekä runsaan vuoden nuorempi poika.

Esko on koulutukseltaan merkonomi. Hän on toiminut 29 vuotta myynnin ja markki- noinnin palveluksessa Riihi- mäen Lasi Oy:ssä sekä Iittalan Lasilla tehtaanedustajana, piiripäällikkönä, apulais- myyntipäällikkönä sekä suur- kulutuksen myyntipäällikkönä Hackman Tabletop Oy:ssä liitalasta käsin. Viimeiset 13 vuotta hän on toiminut edus- tajana Oy Hedi Ab:ssä. Tämän vuoden helmikuusta Esko on

siirtynyt "oloneuvosten" raatiin.

Eskon harrastuksista sydän- tä lähinnä on vapaaehtoinen maanpuolustustyö, Lions-toi- minta sekä tietenkin tämä su- kuseuratoiminta. Esko on ol- lut mukana vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä vuo- desta 1965 Riihimäen sekä Kalvolan reserviupseerien kautta, yhteistoimin myös paikallisten veteraani- ja mp- järjestöjen kanssa. Vuodesta 1983 hän on palvellut lions- toiminnassa LC Parolassa. Vuonna 2000 perustetussa su- kuseurassamme hän on ollut

mukana vuodesta 2002 alkaen varapuheenjohtaja-nimikkeel- lä toimien.

Esko välittääkin lämpimän tervehdyksensä kaikille Nyyssösille. Hän odottaa in- nolla, että kokoontumme suurella joukolla kolmanteen vuosikokouksemme 7.7.2007 Pieksämäen Seurojentalolle. Eskon mielestä on aina sydäntä lämmittävää tavata omaa sukuaan sekä sukujuu- riensa jälkeläisiä vaihtaakseen kuulumisia puolin ja toisin. Tapaamisiin siis Pieksämäellä heinäkuussa! •

Seuraava tiedote ilmestyy syksyllä 2007.